

7/22626
SL-83

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
Konsolosluk İőleri Genel M¼d¼rl¼Đ¼

17 Nisan 2018

Sayı : 87016113-400.15.01-2018/13462467
Konu : Yazılı Soru Önergesi/İzmir
Milletvekili Dr. Aytun Çıray

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İlgi:

30.01.2018 tarih ve 224907 sayılı yazı.

İzmir Milletvekili Sayın Dr. Aytun Çıray'ın yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Mevlüt ÇAVUŐOĐLU
Dıőıőleri Bakanı

Ek: 2 sayfa

DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
(2018/13462467 sayılı yazının ekidir)

SORU:

Amerika BirleŐik Devletleri İstanbul BaŐkonsolosluĐunda alıŐan Metin Topuz'un FETÖ soruŐturması kapsamında tutuklamasının ardından 8 Ekim 2017 tarihinde Türkiye'den yapılan vize baŐvurularını sũresiz askıya almıŐ, Türkiye de misilleme olarak aynı uygulamayı ABD vatandaşlarına yönelik olarak baŐlatmıŐtı.

Amerika BirleŐik Devletleri BũyũkeliliĐinden 28 Aralık 2017 tarihinde yapılan bir açıklamayla vize baŐvurularına ilişkin kısıtlamaların Tũrk Hũkũmetinden Metin Topuz hadisesine benzer durumların bir daha yaŐanmayacaĐına ilişkin gũvence alınması ũzerine kaldırıldığı belirtilmiŐtir. Amerika BirleŐik Devletleri Tũrkiye BũyũkeliliĐinden yapılan açıklamada sũz konusu gũvence Őu Őekilde vurgulanmıŐtır. "Ekim ayından beri Tũrk hũkũmeti, (...) Bũyũkelilik ve Konsolosluklarımızdaki yerel alıŐanlarımızın, Tũrk yetkililerle iletiŐim de dahil olmak ũzere resmi gũrevlerini yerine getirdikleri için gũzaltına alınmayacağı veya tutuklanmayacağına dair ũst dũzeyde sağladığı gũvenceye bağlı kalmıŐtır. Ayrıca Tũrk hũkũmeti ileride yerel çalıŐanlarımızdan birini gũzaltına almak veya tutuklamak istediğinde, Tũrk makamlarının Amerikan hũkũmetini ũnceden bilgilendireceğini de kaydetmiŐtir. Sũz konusu gũvencelere gũsterilen bağlılığa istinaden, ABD DıŐıŐleri Bakanlığı, gũvenlik durumunun Tũrkiye'de vize hizmetlerinin yeniden baŐlamasına yetecek dũzeyde iyileŐtiĐine inanmaktadır."

Amerika BũyũkeliliĐinin bu açıklaması ABD ile bu konuda yũrũtũlen mũzakerelerde ABD'nin istediğini elde ettiğini ve ABD BũyũkeliliĐinde ve Konsolosluklarında alıŐan mahalli, yani Tũrkiye Cumhuriyeti uyruklu personele konsolosluk iliŐkilerini yũneten 24 Nisan 1963 tarihli Viyana SũzleŐmesi'nin ȕngȕrmediĐi bir yargı dokunulmazlığı tanındığını ortaya koymaktadır. Uluslararası iliŐkilerde bu tũr ayrıcalıklar ancak mũtekabiliyet ilkesi çerçevesinde ikili ve uluslararası anlaŐmalara tanınabilir. Oysa açıklamanın lafzı bu ayrıcalığın tek taraflı tanındığını dũŐũndũrmektedir.

Bu çerçevede aŐaĐıdaki sorularımın DıŐıŐleri Bakanı Mevlũt avuoŐlu tarafından Anayasa'nın 98., Meclis İtũzũĐũnũn 96. Maddeleri gereği yazılı olarak yanıtlanmasını rica ederim.

1. ABD'deki Tũrkiye Cumhuriyeti temsilciliklerinde alıŐan ABD vatandaŐı yerel personele aynı ayrıcalıkları tanıyacak bir dũzenleme yapılmıŐ mıdır? Daha açık bir ifadeyle ABD'nin soruŐturma ve kovuŐturma kurumları temsilciliklerimizde çalıŐan bir ABD vatandaŐını gũzaltına almak veya tutuklamak istediğinde Amerikan makamları Tũrk Hũkũmeti'ni ũnceden bilgilendirecek midir?

2. EĞer bũyle bir dũzenleme yapılmamıŐsa bu uluslararası iliŐkilerde eŐitliĐin Ve haysiyetin korunmasını sağlayan mũtekabiliyet ilkesinin bizzat Tũrk hũkũmetinin tãsaVrufuyla Tũrkiye aleyhine ortadan kaldırılması anlamına gelmez mi?

3. ABD'yi ikili iliŐkilerimizde ayrıcalıklı bir konuma getiren ve açıklamada 'ũst dũzeyde sağlanan' ibaresiyle belirtilen bu tek taraflı gũvenceler kimin tarafından verilmiŐtir?

CEVAP:

ABD yönetimi kendi inisiyatifiyle 8 Ekim 2017 tarihinde ÷lkemizdeki diplomatik / kons÷ler temsilciliklerinde vize itasını askıya almıştır.

Bunun ÷zerine, m÷tekabiliyet ilkesi çerçevesinde tarafımızdan ABD'deki tüm misyonlarımızda, e-vize ve sınır kapılarımızda ABD vatandaşlarına yönelik vize işlemleri durdurulmuştur.

ABD'nin 28 Aralık 2017 tarihinde, yine kendi inisiyatifiyle vize itası konusunda eski düzene dönmesi ÷zerine, m÷tekabiliyet kapsamında ABD vatandaşlarına yönelik vize itası konusunda normal uygulamalara geçilmiştir.

Her iki durumda da tarafımızdan atılan adımlar ABD'nin ortaya koyduğu yaklaşıma tepki niteliğindedir. ABD tarafından yapılan açıklamalarda yeralan güvence verildiğı yönündeki ifadeler gerçeğı yansıtmamaktadır. Konuya ilişkin olarak Vaşington Büy÷kelçiliğimizce aynı gün yayımlanan açıklamada da belirtildiğı üzere, Türkiye bir hukuk devletidir ve yargı süreci devam eden dosyalar bağlamında hükümetin herhangi bir tasarrufu olamaz.